

jatagan - pôvodne indická sečná zbraň s čepeľou v tvare písmena S; pozri *meč, zbrane; India*
sv. **Jaume - Santiago**

jatky - čes. výraz pre *bitúnok*

Jáva - pozri *Borobudur, javajka, wayang*

javajka - trojrozmerná divadelná *bábka* vedená zospodu paličkami, pôvodom z *Jávy*; konštrukčne vychádza z indonézskeho *bábok* typu *wayang golek*; obľúbená pre ľahkú ovládateľnosť; v 50. rokoch vystriedala *marionety*

javisko - *grécke antické divadlo: proskénion; rímske antické divadlo: scaena; barok: kukátková scéna*; 80. roky 19. st.: *kabaret*; pozri *scéna, točna, prepadlisko, prospekt, proscénium, rampa, praktikábel, scenéria, scénograf*

http://it.wikipedia.org/wiki/Vincenzo_Scamozzi

javisková kocka - predstava *renesančných* teoretikov umenia o všeobecnej platnosti *perspektívy lineárnej*: zobrazovala svet ako keby videný v *kočke*, ktorá je zo *zorného uhla* vnímateľa otvorená; platná pre všetky fyzikálne a optické zákony; pozri *priestor obrazový; teória umenia*

javor - známych asi 150 druhov; tvrdé, husté *drevo*, kálenie obťažné, slabo žltkavé a lesklé; vhodný *materiál* pre *sochy a reliéfy*; beľ sa v *sochárstve* zvyčajne ponecháva, prípadne sa zväčšuje bielením (peroxid vodíku a čpavok); pozri *pyrografia; Faetón; strom*

javová farba - farba javová

javy paranormálne - paranormálne javy

Jawlensky Alexej von - (†1941); vlastným menom Alexej Georgijevič Javlenskij, rusky Алексей Георгиевич Явленский; ruský maliar pôsobiaci prevažne v Nemecku (od roku 1896), od roku 1934 nemecký občan; v Rusku bol žiakom *Iľju Repina*; po príchode do Nemecka sa zoznámil s maliarkou Mariannou von Werefkin s ktorou nadviazal blízky vzťah; na jeho umenie malo výrazný vplyv predovšetkým priateľstvo s *Vasilijom Kandinským*, s ktorým spoluzakladal expresionistickú skupinu *Der Blaue Reiter*, a z *fauvistov Henri Matisse*; v jeho diele sa objavujú prakticky výhradne portréty, krajiny a zátišia; dával dôraz na farbu, v mnohých ohľadoch zastával zhodné názory s Kandinským: maľby tvoril ako vizuálnu hudbu (pozri *syntetické videnie*), ale nikdy neprekročil hranicu k abstrakcii

https://de.wikipedia.org/wiki/Alexej_von_Jawlensky

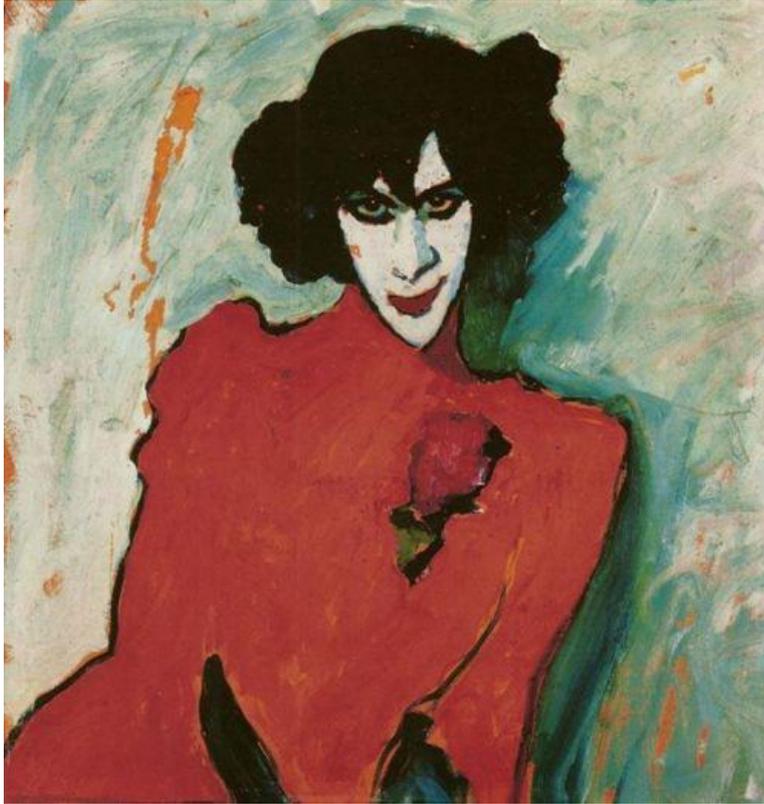
<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/9381052413/in/photostream/>

<https://www.flickr.com/photos/28433765@N07/11950018236/in/photostream/>

https://www.google.sk/search?q=Jawlensky+:+Madame+Curie&espv=2&biw=1850&bih=995&tbm=isch&imgil=hXnuhZGMOe7CnM%253A%253B6LJG3_DMcaguCM%253Bhttps%25253A%25252F%25252Fde.pinterest.com%25252Fpin%25252F148126275220441184%25252F&source=iu&pf=m&fir=hXnuhZGMOe7CnM%253A%252C6LJG3_DMcaguCM%252C_&usg=__bW2YyYYCbF5hTLFtml28kbhjWBc%3D&ved=0ahUKEwjv_71u6DMAhVJ3SwKHXH_Cx0QyjcIPw&ei=XioZV--YG8m6swHx_q_oAQ#imgrc=2II17CBLNqjVM%3A



A. Jawlensky: Madame Curie I (1905)



A. von Jawlensky: Portrét Alexandry Sakharoff (1909)



A. von Jawlensky: Mystická hlava. Sfinga (1917)



A. von Jawlensky: Zátišie s jablkami, modrou miskou a džbánom (1907)

jazda - v súvislosti s heslom *karusel*: slávnostná prehliadka jazdeckého umenia šľachty: zasahovanie cieľa *kopijou* alebo *mečom* pri plnej rýchlosti jazdca na koni

pozri *Hekaté*; *kavalír* /*gavalier*; *kentaur*, *kôň*; *krasojazdec*; *karusel*

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=6

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=7

<http://stasiotika.blogspot.sk/1997/02/el-caballo-en-la-grecia-arcaica-y.html>

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/9364293443/in/photostream/>



P. Palamedesz I: Jazdecká bitka v kopcovitej krajine (1.pol. 17.st.)



L. Pareto y Alcazar: Kráľovská slávnosť (karusel, 18.st.)

jazda Hubertova - *Hubertove jazdy*

jazda Kráľov - *jízda Králů*

jazda na koňoch - pozri *Quirinus-Ritt*

jazda rímska - *rímska jazda*

jazdec - pozri *kavalír 1/gavaliér; krasojazdec, Hekaté, kentaur, kôň*

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=6

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=7

<http://stasiotika.blogspot.sk/1997/02/el-caballo-en-la-grecia-arcaica-y.html>

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/9364293443/in/photostream/>

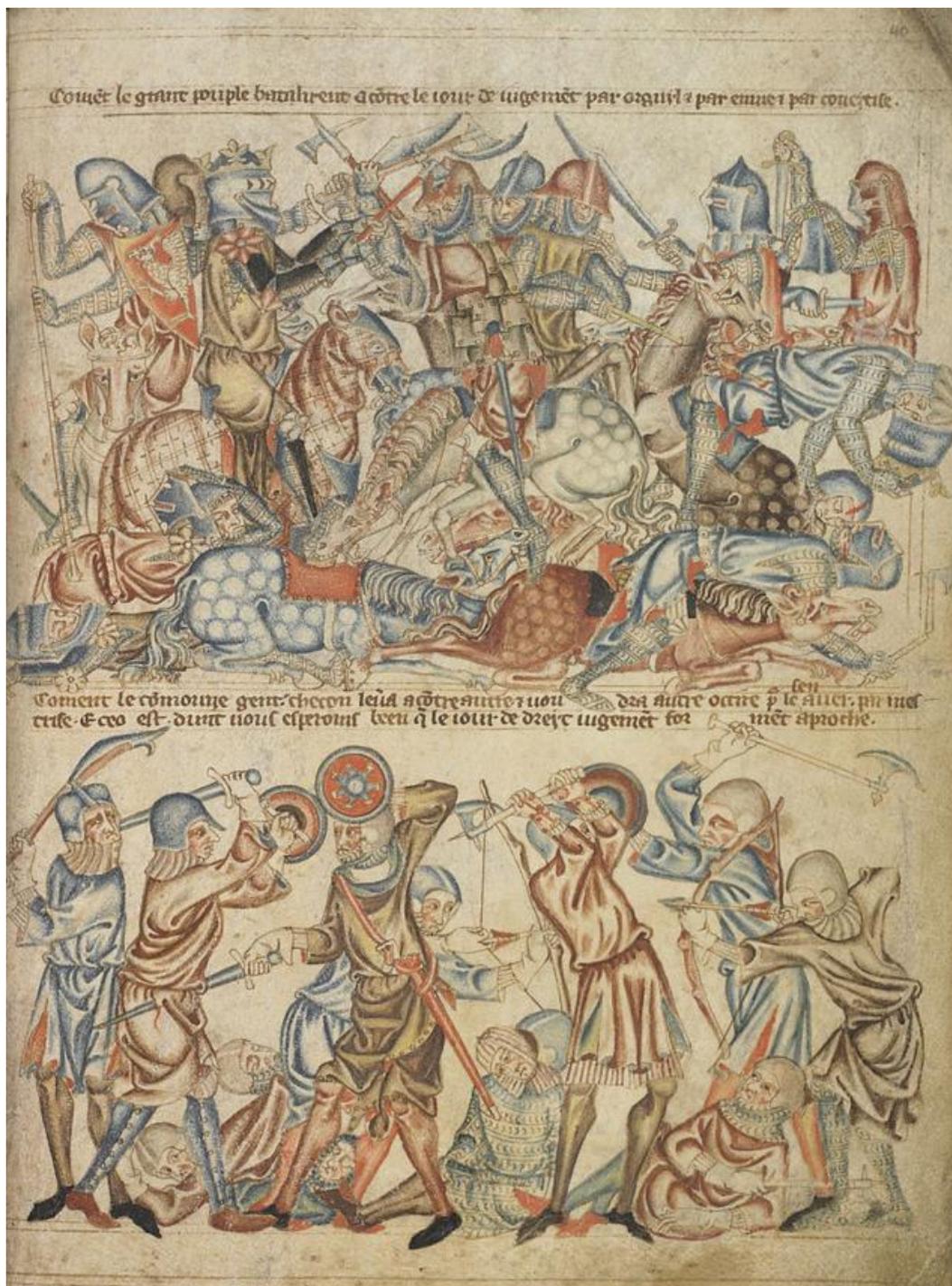
<https://sk.pinterest.com/pin/104779128803892680/>



Jazdec v zbroji (bronz, 6.dynastia, Čína)



Emetrius, Majster školy Távara: Islamský jazdec prebodáva hada (Beatus Corsini, 2.pol. 10.st.)



Šľachtici a prostí ľudia bojujú proti sebe na koňoch (ilustrácia z Holkham biblie, 1320-1330)



Neznámy autor: Rozlúčka troch jazdcov pri bráne (drevoryt, 1501-1550)



Neznámy autor: Šľachtický pár na koni (1501-1600)



L. Cranach st. a L. Cranach ml.: - (drevoryt, 1506)



A. Dürer: Sv. Juraj na koni (medirytina, 1508)



I. Van Oosten: Krajina s jazdcami (17.st.)



G. ter Borch II: Muž na koni (1634)



A. de Dreux: Amazónka v Boulogneskom lese (19.st.)



E. Delacroix: Bitka d'aura a Hassana (1826)



E. Delacroix: Arabská fantázia (1833)



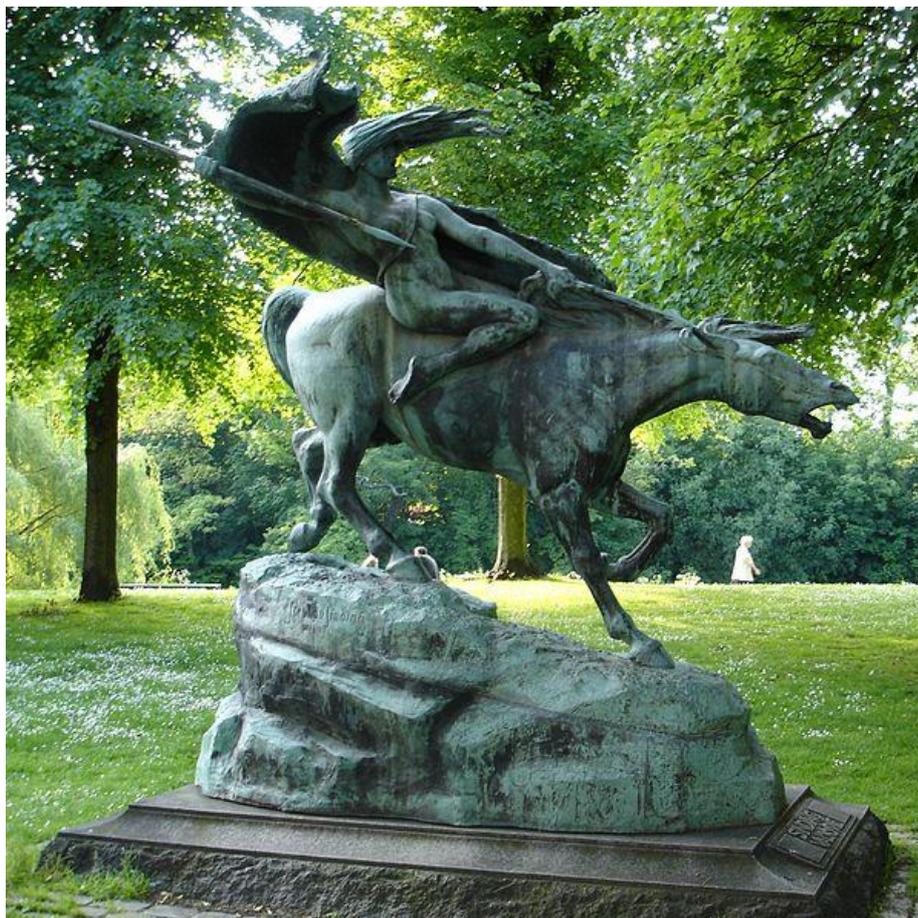
E. Delacroix: Zrážka maurských jazdcov (1844)



A. de Dreux: Jazdec (1858)



Ch. P. Tschaggony: Jazdec so sivkom pri brode (1856)



S. Sinding: Valkýra (1910)



E. Treccani: Dlhá cesta (1957)



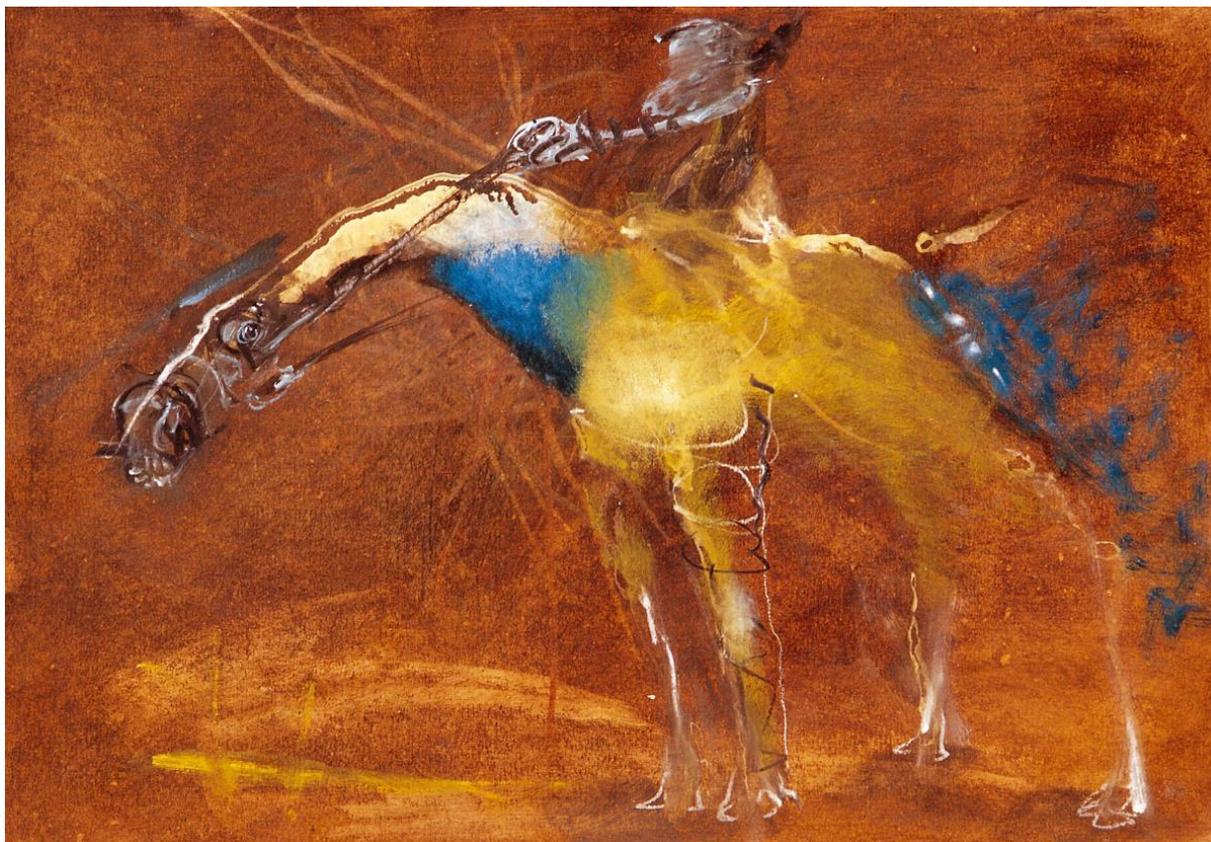
V. Hložník: Jazdci (1941)



V. Hložník: Nočná jazda (1941-1960)



F. Botero: Muž na koni (1992)



I. Pavle: Jazda B (2005)

jazdec Bamberský - Bamberský jazdec

jazdec bezhlavý - bezhlavý jazdec

jazdec dunajský - dunajský jazdec

Jazdec menom Pravý a Verný/Kráľ kráľov - pozri *Videnie jazdca menom Pravý a verný*

jazdec na bielom koni - 1.prvý apokalyptický jazdec (*Zjavenie 6,2*)

2.Kráľ kráľov (*Zjavenie 19,11*)

jazdec smrti - pozri *apokalyptickí jazdci*

jazdec trácky - trácky jazdec

jazdecká perspektíva - perspektíva jazdecká

jazdecká socha - socha jazdecká

jazdecké zvieratá - pozri *váhana, Garuda, Carmunda, Nandin, Airávata, Sleipnir; leopard, páv, delfín, osol, prasa, diviak, pes, cap, liška, potkan, sova, sup, papagáj, gazela, jeleň, krokodíl; krysa (Becker); porovnaj jakšovia, taurokampus, leokampus, aigiakampus, pardalokampus, hippokampus*

jazdeckí svätci - *jazdecký svätec* je motív zrodený v *koptskom umení* v období 6.-8.st.; často drží vo dvihnutej ruke *coronu triumphalis* s významom víťazstva nad smrťou; motív sa vzťahoval ku *Kristovi* ale aj k *mučeníkom*, ktorí v tých časoch pochádzali tiež z radov rímskych vojakov: *Šebastián, Achatius, Kornelius, Juraj, Martin, Martinian, Process, Theodor, Florián, Geron, Maurícius, Longinus, Donatus Rímsky, Alexander Begamský, Hubert, sv. Eustach*; iným typom bol jazdec s kopijou, ktorý vbodával zbraň do zvierat'a u nôh koňa a znamenal boj *dobra so zlom*: tento motív mal predobraz v neskorooantickom, *perzskom umení*, rovnako v *egyptskom umení* (*Hór* ako vojvoda vbodáva kopiju do *krokodíla* zosobňujúceho *Setha*, ktorý zabil Hórovho otca *Osirisa*); postava *Hóra* jazdca bojujúceho s *drakom* má však zrejme aj svoj pôvod v perzskom bohovi *dobra Ahura Mazdovi*, ktorý ako jazdec bojuje so zlom a temnotou, *Ahrimanom* (pozri *perzské umenie*); pozri *sv. Juraj; Stotnikov sluha*



M. Damaskinos: Štyria vojenski svätci (1550-1599)

jazdecký portrét - portrét jazdecký

jazdecký svätec - svätci jazdeckí

jazdecký štít - pozri targe, tarč

jazero - pozri rybník, rieka, more; Limnades a Limnatides



K. F. Lessing: Romantické jazero s párom labutí (1837)



W. Turner: Jazero Petworth - západ slnka (štúdiá, 1823)

jazero Avernus - v súvislosti s heslom *peklo*: stredoveké zobrazuje peklo ako pekelný pažerák; na niektorých renesančných obrazoch má podobu morskej obludy *Leviatana* (Kniha Jóbova 41), z ktorej šľahá oheň; asi od 12.st. vstup do pekla zobrazovaný ako otvorený pažerák vo vnútri stál niekedy veľký kotol; v priebehu renesancie tento typ zobrazenia nahradený pažerákom *jaskyne*; alebo je týmto miestom oveľa neurčitejšia priehľbeň; takáto podoba pekla je odvodená z rímskej predstavy o vstupe do *podsvetia*, ktorý mal byť u Averského jazera v Kampánii

https://en.wikipedia.org/wiki/Lake_Avernus



R. Wilson: Jazero Avernus (1765)

jazero ohnivé - ohnivé jazero

jazvec - český výraz *jezevec*; lat. *Taxus*; ďalšie názvy: *brock*, *daxus*, *melo*

- podľa stredovekých *bestiárov* je jazvec špinavé zviera; pri hľbení dier zvieratá spolupracujú; keď jeden jazvec hrabe, ďalšie dva držia zubami palicu; keď do vrchu vyhrabe hlinu, zachytí sa za túto palicu a ostatné jazvece vo vytiahnu vzniknutým otvorom; *Plinius starší* (Natural History, 1.st.) uvádza, že jazvec sa chráni pred údermi nafúknutím a rozťahovaním svojej kože; obvyklý obrázok ukazuje bobra, ležiaceho na chrbte a dvoch ďalších držiacich palicu v papuliach, zatiaľ čo ďalší hrabú hlinu iní uchytenie palicu v jeho ústach, zatiaľ čo iní vykopať diery a hromadia nečistotu

<http://bestiary.ca/beasts/beast4721.htm>

<http://kardiologn.livejournal.com/566280.html?thread=1299208>

<http://bestiary.ca/beasts/beastgallery4721.htm#>

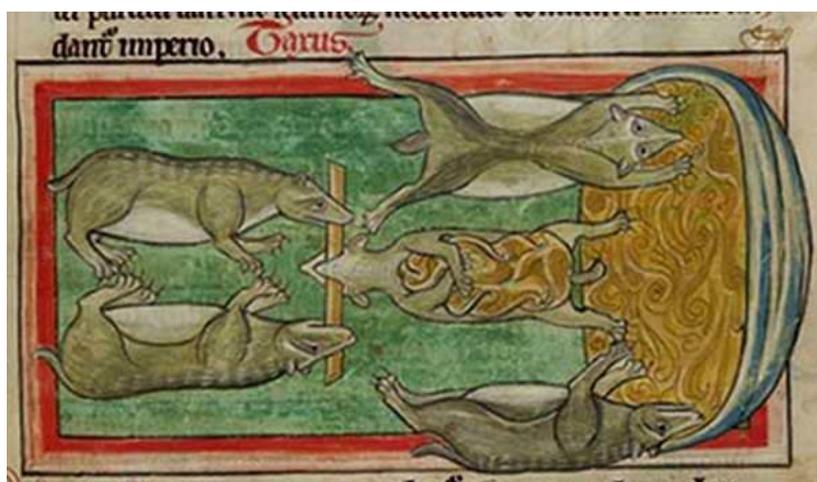
<http://bestiary.ca/beasts/beastalphashort.htm>



Jazvec (Ashmole bestiár, 13.st.)



Jazvece vyhlbujú noru (Bodleian Library, MS. Bodley 764, Folio 50v)



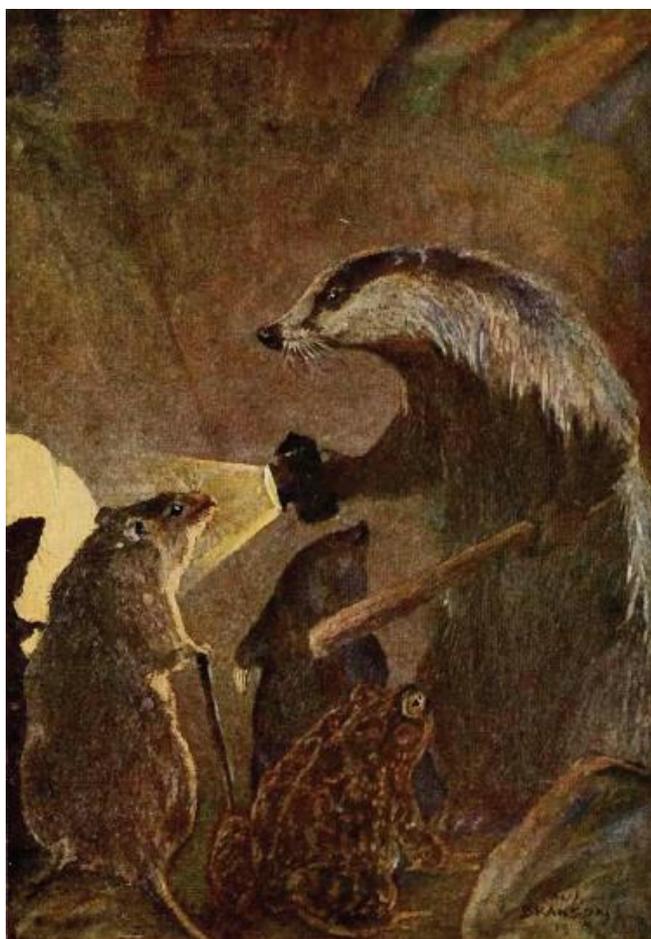
Jazvece vyhlbujú noru (British Library, Harley MS 4751, Folio 30r)



Jazvec (Koninklijke Bibliotheek, KB, KA 16, Folio 54r)



Adriaen Collaert: Jazvec, liška a rohatý zajac (1612)



P. Bransom: Krysa, krtko, ropucha a jazvec (ilustrácia z knihy Žabiakove dobrodružstvo, 1913)

jazvečík - pozri *pes*, *animalieri*



C. Reichert: Poľovačka (1912)

jazyk - pozri *grimasa*; *broskyňa* (Hall); *Ján Nepomucký*



A. Dürer: Kristus korunovaný tŕním (18.grafický list Malých pašii, 1509)



H. J. Terbrugghen: Posmievanie sa Kristovi (pred 1629)

jazyk náboženský - *náboženský jazyk*

jazykové odrody a štýly -

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Language_varieties_and_styles

jazyky - pozri *kategória podľa jazykov*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Languages>

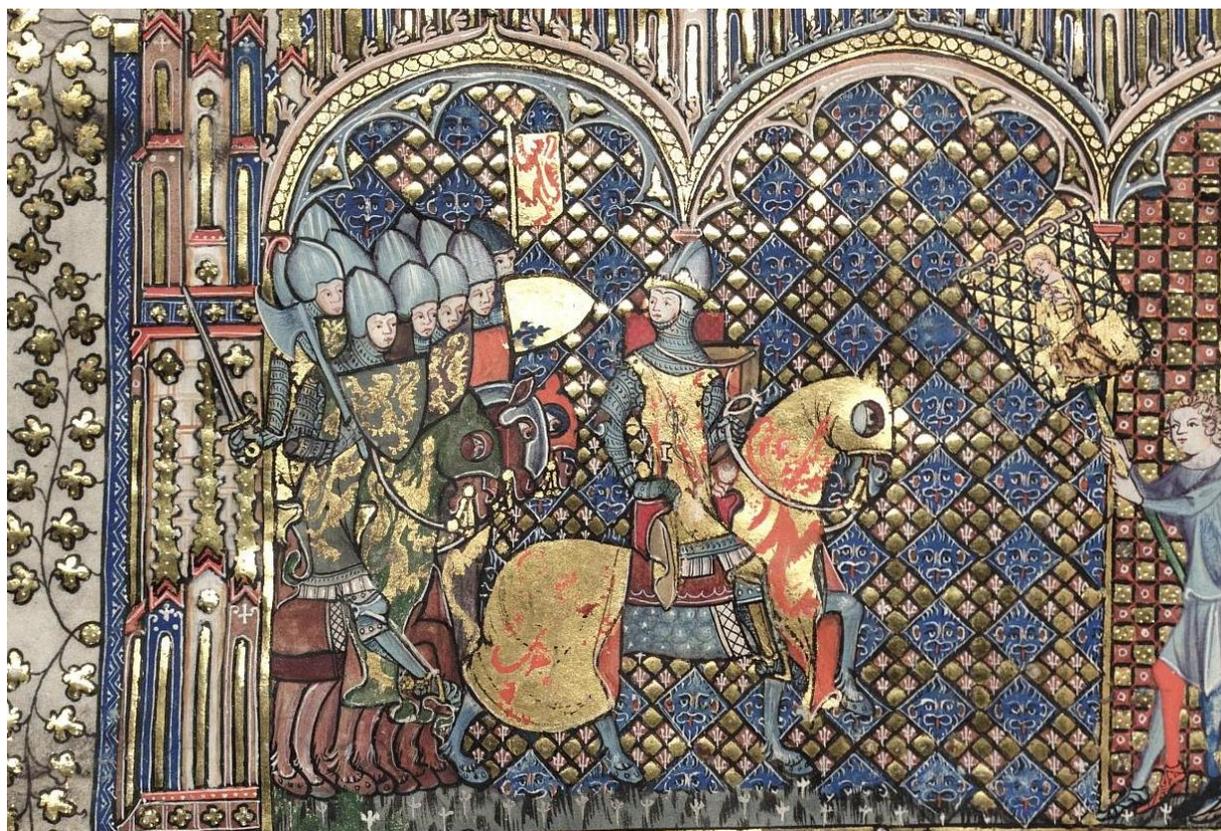
jazyky ohnivé - pozri *Zoslanie Ducha svätého*

jazyky rúhačské - *rúhačské jazyky*

jazz - pozri *hipster*

Jean de Gris - alebo *Jehan de Gris*; flámsky miniaturista, aktívny v rokoch 1325-1345; jeho známym dielom je iluminácia rukopisu *Roman d'Alexandre*

[http://www.treccani.it/enciclopedia/jean-de-grise_\(Enciclopedia_dell'_Arte_Medievale\)/](http://www.treccani.it/enciclopedia/jean-de-grise_(Enciclopedia_dell'_Arte_Medievale)/)



Jehan de Gris: Roman d'Alexandre (detail, 1338-1344)



Jehan de Gris: Roman d'Alexandre (detail, 1338-1344)



Jehan de Gris: Roman d'Alexandre (detail, 1338-1344)



Jehan de Gris: Roman d'Alexandre (detail, 1338-1344)

Jean Le Noir (iluminátor) -

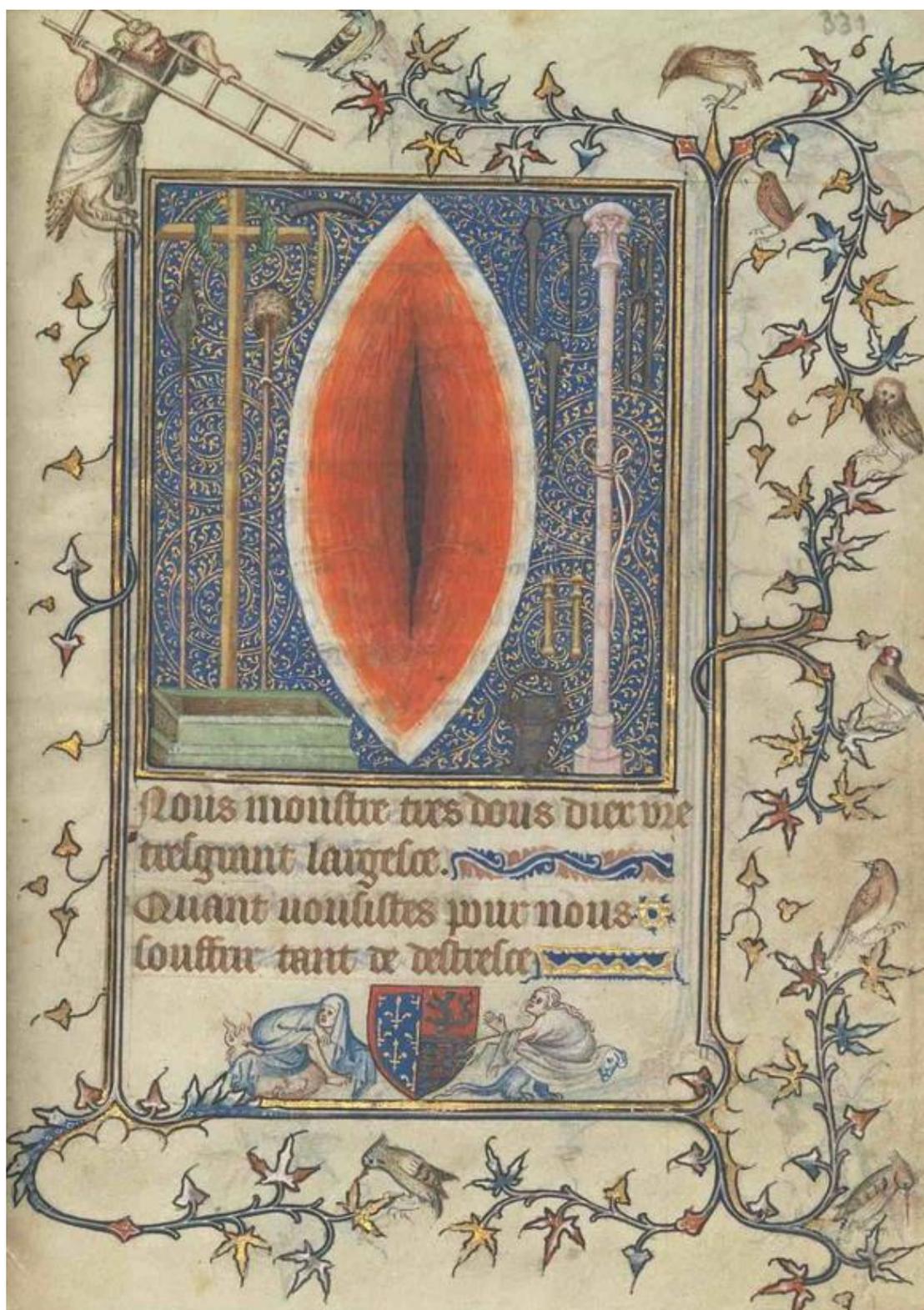
[https://en.wikipedia.org/wiki/Jean_Le_Noir_\(illuminator\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Jean_Le_Noir_(illuminator))



Jean Le Noir: Traja žijúci a traja mŕtvi (Žaltár Bonne Luxemburg, 1348-1349)



Jean Le Noir: Dvaja blázni (Žaltár Bonne Luxemburg, 1348-1349)



Jean Le Noir: Rany Kristove (Žaltár Bonne Luxemburg, 1348-1349)



Jean Le Noir: Ukrižovanie (Žaltár Bonne Luxemburg, 1348-1349)

Jeanneret Charles Edouard - pozri *J. Gris*
jeans - džíny

Jeaurat de Bertry Nicolas Henri - (†1796); francúzsky maliar, syn spisovateľa Jeaurata Edmee (1738) a synovec maliara Étienne Jeaurata, u ktorého študoval; pozri *francúzski maliari 18.st.*, *maliari zátiší*, *francúzski maliari zátiší*

http://fr.wikipedia.org/wiki/Nicolas_Henri_Jeaurat_de_Bertry

<https://www.google.sk/search?q=Nicolas-Henry+Jeaurat&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=ZVE5VefLCuaAywO1pYC4Cw&ved=0CB4QsAQ&dpr=1>

<https://www.google.sk/search?q=Nicolas-Henry+Jeaurat&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=ZVE5VefLCuaAywO1pYC4Cw&ved=0CB4QsAQ&dpr=1#imgrc=YDKrIJjCgebTNM%253A%3BAE33TKOshqnTBM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.sothebys.com%252Fcontent%252Fdam%252Ff8011-89-lr-1.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.sothebys.com%252Fit%252Ffauctions%252Fecatalogue%252Fnot.89.html%252F2008%252Ffold-master-paintings-and-drawings-pf8011%3B2000%3B2000>

<http://nsportal.ru/shkola/izobrazitelnoe-iskusstvo/library/2013/12/22/zhivopis-17-19-vekov-vernisazh-na-temu-igray>



N. H. Jeaurat de Bertry: Hudobné nástroje a notový zápis položený na drapérii stola (18.st.)



N. H. Jeaurat de Bertry: Zátišie (18.st.)



N. H. Jeaurat de Bertry: Zátišie na kuchynskom stole (18.st.)



N. H. Jeaurat de Bertry: Písací stôl (18.st.)



N. H. Jeaurat de Bertry: Zátišie s lutnou a gitarou (18.st.)



N. H. Jeurat de Bertry: Zátišie s lesným rohom vo výklenku a brožúrou Castor a Polklux od Jean-Philippe Rameaua (18.st.)



N. H. Jeurat de Bertry: Krásne umenia (18.st.)

Jeurat Étienne - (†1789); francúzsky maliar; pripomínaný predovšetkým pre svoje živé pouličné scény

https://www.google.sk/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&ie=UTF-8#output=search&scient=psy-ab&q=%C3%89tienne%20Jeaurat&oq=&gs_l=&pbx=1&fp=99d9f2adab64cdcd&ion=1&bav=on.2,or.r_qf.&bvm=bv.48705608,d.Yms&biw=1858&bih=995

http://en.wikipedia.org/wiki/Étienne_Jeaurat



É. Jeaurat: Doprava prostitútok políciou v štvrti Salpêtrière (18.st.)